

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Quæstiones Canonicae De Decimis

Friderich, Melchior

Ingolstadii, 17010 [i.e. 1710]

Quæstio I. An decimæ debeantur SS. Pontifici.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61677](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61677)

spirituali tollendo: cum Ecclesia æquale jus habeat ad decimas præteritas & futuras, estque hoc jus spirituale etiam quoad præteritas, & æquè impeditur per unam quam per alteram transactionem; nam sicut vi compositionis super futuris non potest in futurum aliquid petere, ita nec præteritæ peti possunt, si super ipsis facta est transactio. At qui transactio super præteritis non tollit jus decimandi, & sic non excludit pretium; ergo nec illa, quæ fit super futuris.

331¹ Dubium hinc quidam Canonistæ movent, an si prædium datum Ecclesiæ pro decimis, chasmate seu terræ hiatu, aut flumine alveum

mutante, pereat, possit illa non obstante compositione eas postea petere, donec alia compensatio fiat. Affirmant Imola *l. c. n. 11.* & Germon. *l. c. n. 45.* Hæsitat Moneta *cit. n. 130.* Negant, & bene, Cyn. *in l. 2. C. de Fure Emph. Panorm. l. c.* Barth. Brixienf. Joan. Andr. ac alij. Quia proprietas prædij transijt in Ecclesiam, & sic res ipsi perijt, servaturque hac ratione æqualitas; si enim mihi fundus, super cuius immunitate compositionem feci, simili modo periret, non possem prædium repetere, quod pro immunitate dedi. Quod autem potius Ecclesiæ res sua perierit, quam mihi mea, per accidens est.

PARS III.

De Subjecto Decimarum.

CAPUT I.

De Ecclesijs & Ecclesiasticis, quibus Decimæ debentur Jure communi.

QUÆSTIO I.

An Decimæ debeantur SS. Pontifici?

SUMMARIUM.

332. Deci-

332. *Decima Jure communi solis Clericis debentur.*

333. *SS. Pontifici debentur de omnibus bonis Ecclesiasticis &*

ab omnibus Clericis.

334. *Loco earum accipit Annatas. Quas aliqui male & impetrite impugnant.*

332. **D**ecimas naturâ suâ & institutione deberi Clero ad ipsius sustentationem, & ad omnes expensas necessarias ad Ecclesiæ, Divinæque cultûs ministerium, certa omnium DD. sententia est, & patet ex *tot. tit. de Decim. ac caus. 12. q. 1. ac 2. c. 1. & caus. 16. q. 7.* Pariter certum est, non tantum Catholicis omnibus DD. consentientibus, sed etiam Heterodoxis, quos infra contra præscriptionem laicorum producâ, eas deberi soli Clero, nec posse ullâ ratione competere laicis, prout sunt merè Ecclesiasticæ, seu fundatæ in titulo primævo; hic enim cum sit officium sacrum, & hoc exhibere nequeant laici, apertum est, quod isti capaces earum non sint, nisi quando à titulo & jure spirituali avulsæ, & fructus merè temporales sunt. Igitur cum hîc de iisdem loquamur, solum ut debentur Jure communi, hoc verò Jure debeantur titulo solum spirituali, idcirco solum de Clericis sermo nunc esse poterit. Dubium verò est, quibus Clericis debeantur. Ante omnes agendum est de universali Pastore & Clericorum omnium ac Ecclesiarum Parocho, SS. Pontifice.

333. Assert. Clerici omnes, etiam Episcopi, tenentur SS. Pontifici sol-

vere decimas de omnibus bonis Ecclesiasticis, si eas exigat. Certa est assertio ex *Clem. fin. h. t. Extravag. comm. un. cod. & Concil. Constant. Sess. 43.* ubi additur modus & causa eas exigendi. Probat S. Thom. 2. 3. q. 87. a. 4. ad 3. exemplo veteris Testamenti: nam Num. 18. præceptum erat Levitis, ut summo Sacerdoti decimam decimæ penderent. Ratio, quæ pro summo Sacerdote pugnabat in Veteri Testamento, à fortiori militat pro summo Sacerdote Novæ Legis, ut patet ex dictis n. 40. Ratio verò est. I. Quia est Pastor omnium fidelium, & in Petro ipsi dictum est, etiam respectu Episcoporum, *Pasce ovas meas.* II. Quia est supremus administrator bonorum omnium Ecclesiasticorum. Quando igitur bonum Ecclesiæ postulat, potest ex illis partem aliquam ad hunc finem applicare. III. Quia est supremus Princeps in spiritualibus: unde sicut Princeps sæcularis potest imponere tributa ad bonum publicum necessaria, ita Papa non solum ab Ecclesiasticis personis, ut ait Lessius *l. 2. de Just. c. 39. n. 28.* sed etiam ab omnibus Christianis eam contributionem potest exigere, quæ necessaria sit ad bonum spirituale Ecclesiæ tuendum: quo nomine olim

in Anglia singuli modicum censum SS. Pontifici pendebant, quem S. Petri denarium dicebant. Ratio ulterior est; quia non minus potestatis habet in omnes Christianos ad tuendum bonum spirituale Ecclesie, quàm Princeps sæcularis ad tuendum bonum temporale suæ ditionis.

334 Hac tamen potestate neque in Ecclesiasticos utitur, nisi necessitas id exigat, ut praxis docet: sed loco decimæ quotannis pendendæ, in Beneficijs maioribus solet exigere fructus unius anni prototo tempore vitæ, quos *Annatas* dicunt; imò neque has integras, sed sæpe vix decimam fructuum annuorum partem. Harum usum esse antiquum docent Panorm. & Joan. Andr. in c. 15. de off. Jud. ord. Card. de Luca de Benef. disc. 89. n. 2. ait introductas esse anti-

quissimo ac immemorabili Ecclesie usu. Paulus IV. *Const.* 17. §. 1. earum exactionem dicit esse antiquissimam. Fusè de illis agunt Azor tom. 2. l. 2. c. 12. Eckius, Academiæ nostræ illustre decus, & veræ fidei validissimus & acerrimus propugnator, in *Enchirid. l. com. tit. de Annatis*, Bellarm. *Contra Regem Angliæ c. 6.* Thom. Compegius de *Annat. institut.* Filiucius tom. 3. tr. 41. c. 6. n. 54. Fagnanus in c. *Præterea* 1. Ne *Prælat. vic. suas à n. 6.* ubi de jure Pontificis in *Annatis* exigendis disputat per rationes, ut ait Card. Pallavic. *Hist. Conc. Trid. l. 2. c. 8. n. 5. ad c. & facta & jure firmatas, ut quicumque ausit in posterum dentes exerere, quibus mordeat, simul oporteat careere sensu, quo percipiat.*

QUÆSTIO II.

An Episcopis debeantur Decimæ?

SUMMARIUM.

335. Episcopus olim distribuit decimas inter Clericos.	339. Jus habet ad quartam partem omnium decimarum suæ Diocesis. Quæ tamen hodie fere nulli in usu est.
336. Debentur Episcopo decima propriæ Ecclesiæ Cathedralis, & Parochiarum suæ Sedi incorporatarum.	340. In defectum Parochi potest nomine cujusvis Parochiæ agere ad consequendas decimas.
337. Et ex prædijs, quæ non sunt incerta Parochia.	Pri.
338. Decima, quæ sunt Ecclesiæ Cathedralis, inter ipsum & Canonicos dividuntur.	